

## **INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**

### **I. Podstawa prawna**

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami).
2. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 lutego 1999 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 1999 r. Nr 15 poz. 140).
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ([Dz.U. z 1991 r. Nr 55 poz. 234).
4. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 1991 r. Nr 88 poz. 400 z późniejszymi. zmianami).
5. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 kwietnia 1992 r. w sprawie wydawania świadectw dopuszczenia (atestu) użytkowania wyrobów służących do ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 40, poz. 172).
7. PN-92/N-01 256/01 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
8. PN-92/N-01 256/02 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

### **II. Zasady ogólne**

1. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 81, poz. 351), dyrektor szkoły, zapewniając ochronę przeciwpożarową obiektów i budynków szkolnych, obowiązany jest w szczególności:
  - a) Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
  - b) Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.
  - c) Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
  - d) Przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.
  - e) Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
  - f) Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:
  - 1) Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania.
  - 2) Zasady zapobiegania możliwości powstawania pożaru.
  - 3) Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.
  - 4) Zasady zabezpieczenia obiektów w sprzęt gaśniczy.
  - 5) Zasady postępowania na wypadek pożaru.
  - 6) Zasady prowadzenia ewakuacji.
  - 7) Zasady prowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
3. Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.
4. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiekolwiek prace na terenie obiektów Zespołu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.
5. Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców/najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

### **III. Charakterystyka pożarowo-techniczna obiektów**

Obiekt szkolny położony jest Jaśle, ul. Sobniowska 58

Budynek szkolny składa się z części:

1. Części szkolnej dla młodzieży starszej szkolny
2. Części przedszkolnej
3. Szatni – część przedszkolna
4. Sali gimnastycznej

#### **5. Instalacje:**

- 1) Elektryczna 220 V na wszystkich kondygnacjach. Przewody prowadzone pod tynkiem. W pomieszczeniu kotłowni – instalacja siłowa. Główny wyłącznik prądu znajduje się na parterze w lewej, od drzwi frontowych, części korytarza.
- 2) Ogrzewcza – centralne ogrzewanie budynku zasilane z własnej kotłowni gazowej

- 3) Odgromowa.
- 4) Wodociągowa – podłączona do wodociągu miejskiego.
- 5) Kanalizacja sanitarna odprowadzająca ścieki do usytuowanego na placu szkolnym osadnika, a później do sieci miejskiej.
- 6) Wentylacja grawitacyjna i mechaniczna w kotłowni, ubikacjach.

**6. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające:**

- 1) Instalacja hydrantowa wewnętrzna – występuje.
- 2) Suche pion (instalacja hydrantowa nienawodniona) – nie występuje.
- 3) Instalacja sygnalizacji alarmu pożarowego – nie występuje.

**7. Zaopatrzenie wodne:**

- 1) Sieć hydrantowa wewnętrzna przebiegająca wzdłuż : odległość do najbliższego hydrantu – 20 m.
- 2) Cieki i zbiorniki wodne zlokalizowane w odległości do 500 m od obiektu – stawy.

**8. Drogi pożarowe do budynku:**

- 1) Dojazd od ulicy przed front budynku (od strony północnej) – droga dojazdowa utwardzona o szerokości 4.5 m z możliwością zawracania samochodów ciężarowych, plac o wymiarach 40 x 30 m utwardzony
- 2) Dojazd od ulicy na podwórko szkolne, plac utwardzony.

**3. Zagospodarowanie budynku**

- 1) Przeznaczenie kondygnacji i pomieszczeń:
  - a) parter – sala lekcyjna, korytarz, ubikacje, biblioteka, szatnie, natryski, magazyn sprzętu, pomieszczenia dla obsługi, szatnie uczniowskie
  - b) piętro- sale lekcyjne, pokój nauczycielski, korytarz, ubikacje, sala komputerowa
  - c) piwnice- szatnie uczniowskie
- 2) Maksymalna liczba osób przebywających w budynku – 400
- 3) Maksymalna liczba osób przebywających na największej kondygnacji – 200 osób
- 4) Rodzaj i ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo – nie dotyczy.

**4. Klatki schodowe:**

- 1) Ilość:
  - a) schody wewnętrzne – 6
  - b) schody zewnętrzne - 2
- 2) Konstrukcja schodów:
  - a) wewnętrzne – żelbetowe wylewane na miejscu
  - b) zewnętrzne - żelbetowe wylewane na miejscu dwubiegowe ze spoczynkami
- 3) Urządzenia służące do usuwania dymu z klatek schodowych – brak

## **5. Instalacje:**

- 1) Elektryczna 220 V we wszystkich pomieszczeniach. Przewody prowadzone pod tynkiem. W pomieszczeniu – instalacja siłowa. Główny wyłącznik prądu znajduje się na ścianie wewnętrznej budynku, obok wejścia do budynku szkoły
- 2) Ogrzewcza – centralne ogrzewanie budynku zasilane z kotłowni gazowej znajdującej się w budynku szkolnym nr 1.
- 3) Wodociągowa – podłączona do wodociągu.
- 4) Odgromowa.
- 5) Kanalizacja sanitarna odprowadzająca ścieki.
- 6) Wentylacja grawitacyjna i mechaniczna.

## **6. Instalacje gaśnicze i zabezpieczające:**

- 1) Instalacja hydrantowa wewnętrzna – dwie szafki hydrantowe zlokalizowane na korytarzu, z zaworami hydrantowymi 25 mm – każda szafka wyposażona w jeden odcinki węża zakończonych prądownicą.
- 2) Suche pionowe instalacja hydrantowa nienawodniona – nie występuje.
- 3) Instalacja sygnalizacji alarmu pożarowego – nie występuje.

## **7. Zaopatrzenie wodne:**

- 1) Sieć hydrantowa wewnętrzna
- 2) Cieki i zbiorniki wodne zlokalizowane w odległości do 500 m od obiektu – stawy miejskie.

## **8. Drogi pożarowe do budynku:**

- 1) Dojazd od ulicy z przodu budynku szkolnego (od strony wschodniej) – droga dojazdowa asfaltowa, dojazd na dziedziniec budynku,

# **IV. Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania**

## **Budynek szkolny**

### **1. Klasa odporności pożarowej budynku szkoły**

- 1) Szkoła jest obiektem zaliczonym do kategorii ZL III zagrożenia ludzi (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami)).
- 2) Budynek szkolny jest budynkiem dwukondygnacyjnym. Na podstawie Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich

usytuowanie. (Dz.U. z dnia 8 lutego 1995 r.) tego typu budynki szkolne zaliczone do kategorii ZL III powinny być wykonane w klasie odporności pożarowej C.

- 3) Elementy budynku szkolnego zaliczonego do klasy odporności ogniowej C powinny odpowiadać następującym warunkom:
  - a) główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciąg, ramy) - minimalna odporność ogniowa 60 minut – NRO,
  - b) stropy - minimalna odporność ogniowa 60 minut – NRO,
  - c) ścianki działowe - minimalna odporność ogniowa 15 minut – NRO,
  - d) dachy, tarasy, konstrukcja nośna dachu - minimalna odporność ogniowa 15 minut – NRO,
- 4) Budynek szkolny spełnia wymagania cytowanego wyżej przepisu.
  - 1) Rozwój pożaru w budynku szkolnym uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwości rozprzestrzeniania się ognia i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami i kondygnacjami.
  - 2) Rozprzestrzenianie ognia w budynku szkolnym może następować poprzez:
    - a) palne elementy wykończenia wnętrz: wykładziny podłogowe,
    - b) palne elementy wystroju oraz wyposażenia pomieszczeń dydaktycznych, administracyjnych i gospodarczych: meble, elementy dekoracyjne na ścianach, zasłony, firanki,
    - c) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej,
  - 3) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie na poszczególne kondygnacje oraz do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych – w budynku szkolnym mogą one się rozprzestrzeniać przez:
    - a) otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe),
    - b) przewody wentylacyjne,

## 2. Źródła powstania pożaru.

- 1) Możliwości powstania pożaru w budynku mogą wynikać z:
  - a) wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:
    - niewłaściwego wykonania,
    - przeciążania poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - b) używania otwartego ognia:
    - prowadzenia prac remontowych polegających na spawaniu, cięciu, malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - c) celowego podpalenia.

### **3. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru**

- 1) Rozprzestrzenianie ognia w budynku szkoły może następować poprzez:
  - a) palne elementy wystroju oraz wyposażenia sali oraz pomieszczeń pomocniczych: sprzęt sportowy, meble, elementy dekoracyjne na ścianach,
  - b) systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektrycznej.
- 2) Oprócz rozprzestrzeniania się ognia, istotne jest również przenikanie do pomieszczeń dymów i gazów pożarowych – w budynku szkoły mogą one się rozprzestrzeniać przez:
  - a) otwarte drogi komunikacyjne (korytarz, klatkę schodową),
  - b) przewody wentylacyjne,

### **V. Zapobieganie możliwości powstania pożaru**

1. Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Zespołu Szkół Miejskich nr 5 w Jaśle oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami).
2. Zgodnie z w/w przepisem w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektów, należy:
  - 1) Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:
    - a) oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji (znaki w wersji fotoluminescencyjnej umożliwiającej widoczność znaków w przypadku zaniku oświetlenia przynajmniej przez okres dwu godzin ),
    - b) utrzymywać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych), tj. nie ustawiać na schodach, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych,
    - c) zapewnić do celów ewakuacji co najmniej dwa, otwierane na zewnątrz, czynne wyjścia z budynku szkoły i budynku sali gimnastycznej oraz z samego pomieszczenia sali gimnastycznej.
  - 2) Wywiesić na widocznym miejscu w obu budynkach instrukcję postępowania na wypadek pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.
  - 3) Oznakować zgodnie z PN-92/N- 01256/01:
    - a) miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
    - b) lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu elektrycznego.
    - c) lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - 4) Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta,

a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom, zgodnie z tabelą:

| Lp. | Rodzaj czynności                                                                                 | Termin                 | Uwagi                             |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------|
| 1.  | Konserwacja i naprawa podręcznego sprzętu gaśniczego                                             | co najmniej raz w roku |                                   |
| 2.  | Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej                          | co 1 rok               |                                   |
| 3.  | Przegląd instalacji odgromowej                                                                   | raz w roku             |                                   |
| 4.  | Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)                  | co 1 rok               |                                   |
| 5.  | Przegląd stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku                                               | raz w roku             | przed rozpoczęciem roku szkolnego |
| 6.  | Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej                                               | co 5 lat               |                                   |
| 7.  | Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej | co 5 lat               |                                   |
| 8.  | Badanie instalacji odgromowej                                                                    | co 6 lat               | oraz po każdym uszkodzeniu        |

- 5) Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: hydrantów, zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 7) Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
- 8) Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne jeżeli są umieszczane w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
- 9) Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 10) Nie używać otwartego ognia i nie palić tytoniu w pomieszczeniach szkolnych.
- 11) Nie dokonywać napraw bezpieczników energii elektrycznej.
- 12) Zapewnić właściwe warunki przechowywania materiałów palnych: w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury ponad 100° C oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.
- 13) Okresowo sprawdzać szczelność instalacji kuchenki gazowej – uszkodzone przewody natychmiast wymienić na nowe.

- 14) Na zapleczu pracowni chemicznej nie przechowywać więcej niż jedną butlę z gazem propan-butan – zabezpieczyć ją przed upadkiem, uszkodzeniem oraz odsunąć na odległość minimum jednego metra od kaloryfera.
- 15) W pracowniach przedmiotowych (chemicznej i technicznej) opracować i wywiesić instrukcje dotyczące zasad bezpiecznego wykonywania doświadczeń i prac, podczas których używa się otwarty ogień i materiały niebezpieczne pożarowo.

## VI. Podręczny sprzęt gaśniczy

### 1. Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Ilość i rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w budynkach reguluje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami:
  - a) jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2 kg (lub 2 dm<sup>3</sup>) powinna przypadać w strefach pożarowych o obciążeniu ogniowym 500 MJ/m<sup>2</sup> i wyższym oraz zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL I oraz ZL III – na każde 300 m<sup>2</sup> powierzchni,
  - b) gaśnice stosowane w obrębie urządzeń elektrycznych pod napięciem powinny posiadać na etykiecie indeks „E”,
- 2) Przy rozmieszczaniu sprzętu w obiektach należy stosować następujące zasady:
  - a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
  - b) w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji,
  - c) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu powinno być zgodne z PN-92/N-01256/01,
  - d) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
  - e) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m,
- 3) Rozmieszczenie gaśnic w budynku szkolnym:

| Lp. | Typ                     | Miejsce usytuowania                    |
|-----|-------------------------|----------------------------------------|
| 1.  | Proszkowa ABC<br>– 6 kg | Wejście główne                         |
| 2.  |                         | Korytarz dolny – obok klatki schodowej |
| 3.  |                         | Korytarz dolny – lewa strona           |
| 4.  |                         | Korytarz górny – obok klatki schodowej |
| 5.  |                         | Korytarz górny – lewa strona           |
| 6.  |                         | Biblioteka – obok drzwi wyjściowych    |

|    |  |                                                |
|----|--|------------------------------------------------|
| 7. |  | Pracownia komputerowa – obok drzwi wyjściowych |
| 8. |  | Kotłownia – obok drzwi wyjściowych             |

## 2. Przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

- 1) Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w początkowej fazie ich rozwoju przez użytkowników budynku.
- 2) Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną.
- 3) Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem – stosuje się je przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

## 3. Sposób użycia gaśnicy proszkowej.

- 1) Zbliżyć się z gaśnicą do źródła ognia.
- 2) Wyciągnąć zawleczkę.
- 3) Jedną ręką chwycić zawór, drugą ręką wbić zbijak.
- 4) Nacisnąć dźwignię zaworu.
- 5) Skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

## 4. Kontrola i konserwacja gaśnic

- 1) Sprzęt gaśniczy powinien być poddawany czynnościom konserwacyjnym nie rzadziej niż raz na rok lub zgodnie z zaleceniami producenta.
- 2) Zakres czynności konserwacyjnych powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta.
- 3) Konserwację i naprawę tego sprzętu winni przeprowadzać odpowiednio przeszkoleni i upoważnieni konserwatorzy sprzętu gaśniczego.
- 4) Na kontrolce gaśnicy powinna się znajdować data następnego przeglądu gaśnicy.
- 5) za przeprowadzenie okresowej kontroli podręcznego sprzętu gaśniczego odpowiedzialny jest dyrektor Zespołu.

## VII. Organizacja ewakuacji

### 1. Warunki ewakuacji.

- 1) Określenie ilości osób przebywających w budynkach Szkoły \*):

a) budynek szkolny: budynek szkolny Nr 1

| Kondygnacja | Nauczyciele, obsługa | Uczniowie | Razem |
|-------------|----------------------|-----------|-------|
| Parter      |                      |           |       |
| I piętro    |                      |           |       |
| RAZEM       |                      |           |       |

a) budynek szkolny: budynek szkolny nr.2

| Kondygnacja | Nauczyciele, obsługa | Uczniowie | Razem |
|-------------|----------------------|-----------|-------|
| Parter      |                      |           |       |
| I piętro    |                      |           |       |
| RAZEM       |                      |           |       |

b) sala gimnastyczna:

| Kondygnacja | Nauczyciele, obsługa | Uczniowie | Razem |
|-------------|----------------------|-----------|-------|
| Parter      |                      |           |       |
| Antresola   |                      |           |       |
| RAZEM       |                      |           |       |

\*) ilość osób wpisać ołówkiem i okresowo uaktualniać.

2) Analiza pionowych dróg ewakuacyjnych:

a) w budynku szkoły:

- pionowe drogi ewakuacji w budynku szkolnym stanowią cztery klatki schodowe: zamknięte: schody wykonane z materiałów niepalnych, klatki

schodowe nie posiadają urządzeń oddymiających, szerokość schodów zgodna z przepisami,

3) Analiza poziomych dróg ewakuacyjnych:

a) w budynku szkoły:

- długość przejść w pomieszczeniach, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek do wyjścia na korytarz (drogę ewakuacyjną) nie przekracza wymaganych dla pomieszczeń szkolnych 40 m – wynosi maksymalnie 15 m,
- długość dojsć ewakuacyjnych (odległości od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku lub do drzwi na klatkę schodową) nie przekracza wymaganych dla budynku szkolnego (ZL III) z dwoma wyjściami ewakuacyjnymi 45 m – wynosi maksymalnie 25 m,
- szerokość dróg ewakuacyjnych (korytarzy) wynosi 2,4 m i jest zgodna z wymaganiami,

b) w budynku sali gimnastycznej

4) Wystroje wnętrz i dróg komunikacyjnych:

- a) na drogach komunikacyjnych jak korytarze, klatki schodowe nie zastosowano łatwo zapalnych wykładzin ściennych, podłogowych i sufitowych,
- b) w budynku szkolnego na korytarzach zastosowano tarakotę, natomiast w salach zastosowano parkiety i wykładzinę typu „gamrat”,

5) Oznakowanie dróg ewakuacyjnych:

- a) oznakowanie dróg ewakuacyjnych w budynku szkolnym zostało wykonane zgodnie z PN-92/N-01 256/02 oraz §4 ust.2 p.2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami),
- b) sposób oznakowania dróg i wyjść ewakuacyjnych przedstawia załącznik nr 1.

6) Oświetlenie ewakuacyjne i bezpieczeństwa.

- a) ponieważ budynek szkolny jest wykorzystywany głównie w okresie dziennym nie zachodzi konieczność instalowania oświetlenia bezpieczeństwa i ewakuacyjnego,

7) Instalacja sygnalizacji pożarowej.

- a) zgodnie z §18 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 1992 r. Nr 92. poz. 460 z późniejszymi zmianami) w budynkach szkolnych nie jest wymagana instalacja sygnalizacyjno-alarmowa.

8) Środki i urządzenia łączności i alarmowania.

- a) Zespół szkół Miejskich nr 5 w Jaśle wyposażony jest w sieć telefoniczną umożliwiającą całodobową łączność zewnętrzną

## 2. Konieczność ewakuacji.

- 1) Konieczność przeprowadzenia ewakuacji zachodzi zawsze w następujących okolicznościach:
  - a) gdy pożar, wybuch, lub inny wypadek losowy zdarza się w pomieszczeniu przebywania ludzi lub gdy znajduje się ono w układzie łączności bezpośredniej z innymi pomieszczeniami bez odrębnych wyjść na drogę ewakuacyjną,
  - b) gdy pożar, wybuch lub inny wypadek losowy przerasta możliwości opanowania w zarodku lub zapobieżenia skutkom przez znajdujących się w miejscu wypadku pracowników w okresie nie dłuższym niż jest to konieczne do wyprowadzenia osób zagrożonych przez wypadek lub jego następstwo (max. do 3 minut),
  - c) gdy siły pomocy z zewnątrz lub straż pożarna nie mogą stawić się w czasie gwarantującym zbędność ewakuacji,
  - d) gdy warunki ewakuacji są niekorzystne, niezgodne z obowiązującymi przepisami stwarzając utrudnienia ewakuacji ludzi,
  - e) gdy okoliczności pożaru, jego nasilanie się, gwałtowność rozszerzania się i zadymienie stworzyły już z chwila ujawnienia, zagrożenia osobiste życia i zdrowia ludzi lub zmieniająca się sytuacja wskazuje na takie niebezpieczeństwo.

## 3. Podstawowe zasady ewakuacji:

- 1) **W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynków szkolnych, decyzję o podjęciu ewakuacji podejmuje dyrektor Zespołu lub jego zastępca.**
- 2) Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu (kondygnacji, budynku), a także musi określać drogi i kierunki ewakuacji.
- 3) Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:
  - a) niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
  - b) kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji grup uczniów, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
  - c) w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie; następnie należy ewakuować osoby poczynając od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
  - d) podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi

przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektów.

- e) osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków bądź przenosić na rękach,
- f) w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie, dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy, powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych,
- g) przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.
- h) ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuacje mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby, nadające się do demontażu i ewakuacji mienia.
- i) po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku szkolnego czy zagrożonej strefy, opiekun danej grupy osób zobowiązany jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku.
- j) w przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej.

#### 4. Przebieg ewakuacji.

- 1) W budynku szkoły:
  - a) ogłosić sygnał alarmowy „**EWAKUACJA**”
    - głosem ( wskazane wykorzystanie szkolnej aparatury nagłaśniającej),
    - szkolną sygnalizacją dzwonkową – przerywane dzwonięcie,
  - b) otworzyć drzwi sal lekcyjnych powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji – apelować o zachowanie spokoju,

- c) określić kolejność ewakuacji z pomieszczeń i kondygnacji przy zachowaniu zasady:
  - w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie,
  - następnie należy ewakuować osoby poczynając od pierwszego piętra budynku.
- d) uformować grupy ewakuacyjne na korytarzach pod opieką nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne,
- e) wskazać dzieciom kierunek ruchu oraz określić miejsce zbiórki na placu szkolnym,
- f) sprawdzić, zgodnie z dziennikiem lekcyjnym, obecność uczniów na zbiórce,
- g) o ile to jest możliwe, sprawdzić pomieszczenia, czy wszyscy je opuścili,
- h) ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia (taka możliwość może zaistnieć na I piętrze) zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru,
- i) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia tych ludzi przed przybyciem jednostek ratowniczych, podjąć próbę ich ewakuacji przez okna, np. przy pomocy drabin,
- j) po zakończeniu ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia, poczynawszy od pomieszczeń zagrożonych pożarem, w następującej kolejności:
  - dokumentacja szkoły,
  - sprzęt elektroniczny, w tym komputerowy,
  - pomoce dydaktyczne o znacznej wartości,
  - księgozbiór,
  - pozostałe wyposażenie i sprzęt szkolny.
- d) w czasie dalszych działań ewakuacyjnych stosować się do zasad ustalonych dla ewakuacji z budynku szkoły.

## **VIII. Postępowanie na wypadek pożaru lub innego zagrożenia**

### **1. Zasady alarmowania.**

- 1) Każdy pracownik Zespołu Szkół Miejskich nr 5 w Jaśle, który zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze czy zagrożeniu, obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:
  - a) wszystkie osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru narażone na jego skutki,
  - b) Państwową Straż Pożarną – **telefon 998**,
  - c) Dyrektora szkoły
- 2) Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy podać następujące informacje:

- a) gdzie się pali – adres szkoły,
  - b) co się pali – rodzaj pomieszczenia, na której kondygnacji, rodzaj palącego się materiału, np. odzież w szatni,
  - c) czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy w pobliżu znajdują się materiały łatwopalne, itp.,
  - d) numer telefonu, z którego podaje się informacje oraz swoje imię i nazwisko.
- 3) **UWAGA: po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę należy odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.**
- 4) **W razie potrzeby powiadomić:**
- a) **Pogotowie Ratunkowe – tel 999**
  - b) **Policję – tel 997**
  - c) **Pogotowie Energetyczne – tel. 891**

## 2. **Zasady postępowania pracowników Szkoły w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.**

- 1) Równolegle z zaalarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz hydrantów wewnętrznych znajdujących się w budynku.
- 2) Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją sprawuje Dyrektor lub Zastępca, a w razie ich nieobecności jeden z nauczycieli. Każdy pracownik Szkoły zobowiązany jest podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- 3) Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:
  - a) w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu,
  - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do strefy pożaru ( nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem ),
  - c) usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.,
  - d) nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
  - e) otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy,
  - f) wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

## 3. **Zabezpieczenie pogorzeliska.**

- 1) Dyrektor Szkoły jest odpowiedzialny za:
  - a) zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliskowego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego,

- b) przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn pożaru.

## **IX. Zasady zaznajamiania pracowników z przepisami przeciwpożarowymi**

### **1. Cel i zakres szkoleń.**

- 1) Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest zapoznanie z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, a w szczególności z:
  - c) zagrożeniem pożarowym występującym w budynkach lub pomieszczeniach Szkoły,
  - d) przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
  - e) sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
  - f) przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
  - g) zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
  - h) zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
  - i) warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
  - j) zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.
- 2) Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej stanowi załącznik nr 2.
- 3) Szkoleniem objęci są wszyscy pracownicy Szkoły, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu. Przeprowadzenie szkolenia przeciwpożarowego jest dokumentowane. Dokumentację stanowi oświadczenie pracownika - załącznik nr 3.
- 4) Do zapoznania się z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” zobowiązane są również wszystkie osoby nie będące pracownikami Szkoły, a wynajmujące powierzchnie lub pomieszczenia na terenie zajmowanym przez obiekty Szkoły. Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowień – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3.

## **X. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo**

### **1. Zasady organizacyjne.**

- 1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie Szkoły pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.
- 3) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt.2:

- a) skład osobowy komisji stanowią:
  - Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego pisemnie upoważniona – PRZEWODNICZĄCY,
  - Osoba prowadząca sprawy ochrony przeciwpożarowej – CZŁONEK,
  - Kierownik (właściciel ) grupy (firmy) wykonującej prace – CZŁONEK,
  - Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.
- b) prace komisji organizuje jej Przewodniczący,
- c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru nr 4,
- d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru nr 5,
- e) do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo”.

4) Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

## **2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.**

- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
  - a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
  - b) szlifowaniu ( np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
  - c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
  - d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
  - a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
  - b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
  - c) zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.,
  - d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,

- e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. Znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
  - f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
  - g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
  - h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
    - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki, np. drutu spawalniczego, elektrod itp.,
    - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
    - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
    - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- a) dążyć do zmniejszania lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
  - b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
  - c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach,
  - d) pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - e) po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
  - f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - g) prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10% ich dolnej granicy wybuchowości.

- 4) Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy, w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
- 5) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 6) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
- 7) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

### **3. Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo.**

- 1) Osoba, która została upoważniona przez Dyrektora do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:
  - a) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
  - b) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
  - c) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
  - d) wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
  - e) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.

### **4. Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:**

- 1) Sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- 2) Ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole zezwoleniu na prowadzenie prac,

- 3) Znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- 4) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 5) Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- 6) Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 7) Rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- 8) Poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 9) Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- 10) Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- 11) Dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- 12) Wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

Dyrektor

Zespołu Szkół Miejskich nr 5

w Jaśle